

Maalahden kunnan konserniohje

Hyväksytty kunnanvaltuustossa 29.6.2017 § 91

Sisällys

1. Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite	2
2. Soveltamisala.....	2
3. Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen	2
4. Konserniohjeen sitovuus	2
5. Kuntakonsernin ohjaus ja johtaminen – talous ja sijoitukset	3
6. Tytäryhteisöjen hallinto.....	3
7. Tytäryhteisöjen velvollisuus selvittää omistajan ennakkokäsitys ja konserniraportointiin liittyvät velvollisuudet	4
8. Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja häiriötilanteisiin varautuminen	5
9. Henkilöstöpolitiikka	5
10. Konsernin toiminta ja hankinnat	5
11. Tiedottaminen ja viestintä sekä luottamushenkilöiden tietojensaantioikeus	5
12. Tilintarkastus	6
13. Muuta.....	6

1. Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Maalahden kuntakonsernia johtavat Maalahden kunnanhallitus ja kunnanjohtaja kuntalain määräysten ja kunnan hallintosäännön mukaisesti.

Konserniohje antaa määräyksiä, linjauksia ja tavoitteita konsernin toiminnalle. Maalahden kunnanvaltuusto määrittelee kuntastrategian ja talousarvion yhteydessä koko kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Konserniohjeessa käsitellään konsernin johtamista, ohjausta ja valvontaa sekä konsernin yhteistoimintaa rahoitus-, sijoitustoiminta- ja riskienhallinta-asioissa.

2. Soveltamisala

Konserniohjetta sovelletaan Maalahden kunnassa niissä tytäryhteisöissä, joissa kunta on enemmistöosakkaana. Osakkuusyhteisöjen, joissa omistusosuus on alle 50 prosenttia, sekä kuntayhtymien omistajaohjauksessa konserniohjetta noudatetaan soveltuvin osin.

3. Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen

Konserniohjeen hyväksyy kuntalain nojalla kunnanvaltuusto.

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kunnan tytäryhteisön yhtiökokouksessa ja hallituksessa.

4. Konserniohjeen sitovuus

Konsernin tytäryhteisöt sitoutuvat noudattamaan koko konserniohjetta, jollei lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä tai osakassopimuksesta muuta johdu.

Käyttäessään omistajaohjausta kunta ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella.

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevan lainsäädännön kanssa noudatetaan voimassa olevaa pakottavaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on ilmoitettava ristiriidasta välittömästi kirjallisesti konsernijohdolle.

5. Kuntakonsernin ohjaus ja johtaminen – talous ja sijoitukset

Konsernia johtavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja, joiden tehtävistä ja toimivallasta määrätään hallintosäännössä.

Valtuusto asettaa kuntastrategiassa ja talousarviossa tavoitteet myös tytäryhteisöjen toiminnalle ja taloudelle. Konserniyhteisöt auttavat osaltaan valtuuston asettamien tavoitteiden saavuttamisessa.

Kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet tulee ottaa huomioon kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa sekä tilinpäätöksessä. Tytäryhteisön on siksi toimitettava kunnalle sen edellyttämät tiedot tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelmista sekä yhteisön toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä.

Kuntakonsernin taloutta suunniteltaessa ja hoidettaessa on otettava huomioon kokonaisuus. Konsernin rahoitushuollossa tulee hyödyntää kunnan luottokelpoisuutta volyymietujen saamiseksi. Rahoitus- ja sijoitustoiminnan tulisi olla kustannustietoista ja tuottavaa mutta riskitöntä.

Kunta vastaa lainakustannusten minimoinnista. Tytäryhteisö ei voi ottaa lainaa ilman konsernijohtoon lupaa. Tytäryhteisön on ilmoitettava konsernijohtolle tulevista rahoitustarpeista.

Konsernijohto vastaa takausneuvotteluista tai muista sitoumuksista. Konsernijohto vastaa siitä, että konsernin kassavarojen tuotto maksimoidaan.

6. Tytäryhteisöjen hallinto

Kunnanhallitus valitsee tytäryhteisöihin kunnan edustajat. Hallituksen kokoonpanon tulee heijastaa erilaisia taustoja, näkökulmia ja asiantuntemusta, jotta hallintoelimellä on edellytykset toimia tuloksellisesti ja tehokkaasti. Tytäryhteisön hallituksen edustajilla tulisi olla kyky johtaa yhteisöä toiminta-ajatuksen, strategioiden ja toiminnalle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Edustajien tulisi pysyä ajan tasalla alan kehityksestä.

Tytäryhteisön hallituksessa oleva kunnan edustaja toimii siten, että valtuuston asettamat tavoitteet saavutetaan. Kunnanhallitus voi tarvittaessa ohjeistaa tytäryhteisön hallituksessa olevaa kunnan edustajaa siinä, mikä kanta kunnalla on käsiteltäviin asioihin. Tämä tarkoittaa sitä, että ehdotukset valmistellaan kunnanhallituksen ratkaisuksi ja annetaan ohjeeksi edustajalle.

Tytäryhteisössä hallituksen tehtävänä on huolehtia tytäryhteisön strategisesta johtamisesta, ja jäsenet ovat velvollisia huomioimaan yhteisön edut. Mikäli yhteisön hallintoon valittu kunnan edustaja on tilanteessa, jossa hän voisi joutua toimimaan kunnan etujen vastaisesti, hänen tulisi pyytää kunnalta selkeät toimintaohjeet ja viime kädessä erota yhteisöstä.

Kokouspalkkiot määräytyvät kunnan palkkiosäännön mukaisten kunnanhallituksen kokouspalkkioiden mukaisesti soveltuvin osin.

7. Tytäryhteisöjen velvollisuus selvittää omistajan ennakkokäsitys ja konserni-raportointiin liittyvät velvollisuudet

Tytäryhteisön on jo valmisteluvaiheessa selvitettävä omistajan ennakkokäsitys ennen päätöksentekoa asioissa, joilla on merkittävä vaikutus tytäryhteisön tai kuntakonsernin toimintaan, taloudelliseen asemaan tai vastuusitoumuksiin. Tytäryhteisön on etukäteen pyydettävä konsernijohdon suostumus muun muassa seuraavista asioista:

- toimialan laajentaminen
- suuret investoinnit tai merkittävät omaisuusmuutokset
- omaisuuden kiinnittäminen tai muun vakuuden antaminen
- konsernin vakuutuspolitiikka.

Jokaisen tytäryhteisön tulee toimittaa tiedot sille viranomaiselle, jolle on annettu toimivalta ja vastuu valvoa tytäryhteisön toimintaa. Kaikki raportit tulee säilyttää keskitetysti kunnan taloushallinnossa.

Tytäryhteisön on raportoitava ainakin seuraavista asioista:

- konsernitaseen laatimiseen tarvittavat tiedot
- talousarviovertailut
- tiedot investoinneista
- tiedot lainanotosta
- tilinpäätösennusteet
- toimintakatsaukset
- tunnuslukujen seuranta
- muut erikseen sovitut asiat.

Kunta laatii konsernihilinpäätöksen selvittääkseen kunnan omistuksiin ja sopimuksiin perustuvat varat, velat ja vastuut.

Konsernilla tulee olla yhdenmukainen tilikausi, tammikuusta joulukuuhun. Tilikarttojen tulee olla mahdollisimman yhdenmukaisia. Omaisuuden arvostamisessa ja jaksottamisessa on noudatettava samoja periaatteita.

Tilinpäätöstä koskevat tiedot tulee toimittaa Maalahden kunnan talousyksikköön vuosittain viimeistään 15. helmikuuta.

Tytäryhteisön toimitusjohtaja tai hallituksen puheenjohtaja vastaa siitä, että omistajan ennakkokäsitykset selvitetään ja että konserniraportointi toimii. Omistajan ennakko-

käsityksen selvittäminen ei muuta tytäryhteisön johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

8. Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja häiriötilanteisiin varautuminen

Tytäryhteisön on huolehdittava siitä, että yhtiöllä on toimiva johto ja että toiminnasta raportoidaan säännöllisesti ja jatkuvasti ja suhteessa toiminnan luonteeseen ja laajuuteen.

Tytäryhteisön on soveltuvin osin noudatettava kuntakonsernin yhdenmukaisia ohjeita sisäisestä valvonnasta.

Tytäryhteisön on soveltuvin osin noudatettava kuntakonsernin yhdenmukaisia ohjeita häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisesta.

9. Henkilöstöpolitiikka

Tytäryhteisön on soveltuvin osin noudatettava kuntakonsernin henkilöstöpolitiikkaa henkilöstöresurssien käytössä, palkkauksessa, henkilöstöeduissa ja yhteistoimintamenettelyssä.

Mahdollisessa henkilöstön palkkauksessa tytäryhteisön on otettava huomioon konsernin sisäiset henkilöstön siirron tarpeet. Ennen kuin henkilöstöä valitaan johtaviin asemiin, tulee selvittää konsernijohdon ennakkokäsitys.

10. Konsernin toiminta ja hankinnat

Tytäryhteisön on soveltuvin osin noudatettava kuntakonsernin yhdenmukaisia hankintaohjeita. Tytäryhteisön on myös toimittava sen mukaisesti, että hankinnat, palvelujen ostot ja tukipalvelut tehdään kokonaistaloudellisesti niin edullisella tavalla kuin mahdollista, kuntakonsernin etujen mukaisesti.

Tytäryhteisön toimitusjohtaja tai hallituksen puheenjohtaja vastaa siitä, että hankintaohjetta noudatetaan ja että yhteisiä varoja ja tukipalveluja käytetään kokonaistaloudellisesti niin edullisella tavalla kuin mahdollista.

11. Tiedottaminen ja viestintä sekä luottamushenkilöiden tietojensaantioikeus

Kuntalain mukaan kunnan toiminnasta on tiedotettava asukkaille. Tiedotusvelvollisuus koskee koko kuntakonsernia. Tytäryhteisön on oma-aloitteisesti tiedotettava palveluitaan, toiminnastaan ja taloudestaan noudattamalla soveltuvin osin viestintäsuunnitelmaa, viestintäohjeita tai kunnalle määrättyjä ohjeita.

Tytäryhteisö on velvollinen tiedottamaan konsernijohdolle merkittävistä tapahtumista toiminnassaan.

Kuntalain mukaan luottamushenkilöllä on oikeus saada konsernijohdolta konsernijohdon hallussa olevia tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Luottamushenkilö ei saa luovuttaa saamiaan tietoja toiselle, koska tiedot on tarkoitettu ainoastaan luottamushenkilön tehtävän hoitoon.

Tytäryhteisön toimitusjohtaja tai hallituksen puheenjohtaja vastaa siitä, että salassapito-, tiedottamis- ja viestintävelvollisuudet täytetään ja että luottamushenkilön tietojensaantioikeus turvataan.

12. Tilintarkastus

Tytäryhteisöjen tilintarkastajaksi valitaan sama tilintarkastusyhteisö kuin Maalahden kunnalle. Kuntakonsernin tilintarkastaja tarkastaa, että kunnan konsernitilinpäätös on oikein laadittu.

13. Muuta

Kuntakonsernin kaikessa toiminnassa noudatetaan hyvää hallintotapaa.